

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Haridusteaduste instituut
Hariduskorralduse õppekava

Sigrid Siik

ÕPETAJAD FACEBOOKI PROFESSIONAALSETE GRUPPIDE KASUTAJATENA
DISTANTSÕPPE AJAL

Magistritöö

Juhendaja: Informaatika didaktika dotsent Piret Luik

Tartu 2021

Õpetajad Facebooki professionaalsete gruppide kasutajatena distantsõppe ajal

KOKKUVÕTE

Sotsiaalmeedia on muutnud õppimise ja õpetamise viise. Õpetajad kasutavad Facebooki professionaalsete grupe kolleegidega koostööks ja enesetäiendamiseks. Magistritöö eesmärgiks oli välja selgitada, millised on Facebooki professionaalsete grupe kasutavate õpetajate hinnangud distantsõppega toimetulekule ja Facebooki professionaalsetest gruppidest õpetamistegevustega seoses abi saamisele ning kuidas on hinnangud seotud aktiivsete ja passiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis.

Kvantitatiivses uurimuses kasutati andmete kogumiseks ankeeti, millele vastas 118 õpetajat, kes on Facebooki professionaalsete gruppide kasutajad. Selgus, et Facebooki professionaalsete grupe kasutavate õpetajate hinnangud distantsõppega toimetulekule on seotud nende aktiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis, kuid ei ole seotud passiivsete tegevustega ning õpetajate hinnangud Facebooki professionaalsest grupist õpetamistegevustele abi saamisega on tugevamas seoses passiivsete tegevustega.

Võtmesõnad: sotsiaalmeedia, Facebook, Facebooki professionaalsed grupid, õpetajad, õpetamistegevused

Teachers as users of professional Facebook groups during distance learning

ABSTRACT

Social media has changed the way that we learn and teach. Teachers use professional Facebook groups to collaborate with colleagues and improve themselves. The aim of the Master's thesis was to determine the assessments of teachers using professional Facebook groups regarding their coping with distance learning, which instructional practices were the recipients of assistance and how those assessments are related to active and passive activities in professional Facebook groups.

The quantitative study used a questionnaire to collect data, which was answered by 118 teachers who are users of professional Facebook groups. It turned out that the assessments of teachers using professional Facebook groups regarding coping with distance learning are related to their active activities in the Facebook group, although they are not related to passive activities, and teachers' assessments of receiving support from professional Facebook groups for instructional practices have a stronger connection to passive activities.

Keywords: social media, Facebook, Facebook professional groups, teachers, instructional practices

SISUKORD

KOKKUVÕTE.....	2
ABSTRACT	3
SISSEJUHATUS.....	5
TEOREETILINE OSA.....	6
Sotsiaalmeedia ja Facebooki kasutamine hariduslikel eesmärkidel	6
Facebooki professionaalsed grupid	7
Õpetajate Facebooki professionaalsed grupid	9
Uurimuse eesmärk ja uurimisküsimused.....	11
METOODIKA.....	12
Valim	12
Mõõtevahend	14
Protseduur	15
TULEMUSED.....	16
Aktiivsete ja passiivsete tegevuste faktormudel	16
Õpetajate hinnangute faktormudel distantsõppega toimetulekule.....	17
Õpetamistegevustega seoses abi saamise faktormudel.....	22
ARUTELU	23
Piirangud.....	25
Rakendatavus.....	25
Tänuõnad	26
Autorsuse kinnitus.....	26
KASUTATUD KIRJANDUS	27
LISA 1. Ankeet	32

SISSEJUHATUS

Artiklis „Mida räägib meile TALIS 2018 uuring õpetaja ja koolijuhhi karjääriteest?“ sõnab Taimalu, et muutustega kursis hoidmiseks on vaja järjepidevat enesetäiendust, mis kujundabki elukestva õppimise ja toetab professionaalset arengut (Taimalu, 2019). TALIS 2018 uuringu tulemustest saab järeldada, et Eesti õpetajad on kõrgelt motiveeritud ja nende hoiakud enesetäiendamise suhtes on positiivsed. TALIS 2018 uuringus käsitleti professionaalsele arengule suunatud tegevuste vormina ka mitteformaalseid tegevusi, näiteks osalemist võrgustikes (Taimalu, Uibu, Luik, & Leijen, 2019). Õpetajate pädevus ja motiveeritus on seatud ka „Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035“ üheks eesmärgiks (Haridusvaldkonna arengukava 2021–2035). Leitakse, et seoses tehnoloogiliste muutuste, globaliseerumise ja muude trendidega ei saa õppimine ja õpetamine enam vanamoodi jätkuda (Õpikäsitusest ja selle muutumisest, 2017).

Tänapäeval arutletakse aina enam õpetajate enesetäienduse juures ka mitteformaalsete tegevuste üle. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad on mõjutanud seda, kuidas inimesed suhtlevad, teevad koostööd ning leiavad ja jagavad teavet (Donelan, 2016). Tehnoloogia ja interneti areng on haridussektorisse toonud mitmeid võimalusi ning sotsiaalmeedia ja sotsiaalmeedia platvormide tehnoloogiate kasutamisel nähakse aina suuremat potentsiaali professionaalsele arengule ja suhtlemisele (Muls *et al.*, 2019). Õpetajad on hinnanud sotsiaalmeediat ja sotsiaalmeedia platvorme enesetäienduse kontekstis efektiivseteks (Carpenter & Krutka, 2014; Kelly & Antonio, 2016). Arvatakse, et sotsiaalmeedia suudab lahendada mõningaid õpetaja õppimisega seotud väljakutseid (Goodyear, Parker, & Casey, 2019).

Varasematest uurimustest on selgunud, et õpetajad kasutavad Facebooki professionaalsete grupe professionaalse arengu eesmärgil aruteludeks ja teadmiste jagamiseks (Kurtz, 2014), suhtlemiseks ning koostööks (Yildirim, 2019). Ühtlasi loovad õpetajad sotsiaalmeedia abil virtuaalseid kogukondi. COVID-19 põhjustatud eriolukorra ajal 2020. aasta kevadisel distantsõppel leidsid mitmed õpetajad abi sotsiaalmeediast ning pidasid kasulikuks iseeneslikult tekkinud (aine)õpetajate Facebooki grupe (Lauristin, Loogma, Erss, Vernik-Tuubel, & Sarv, 2020). Käesolev töö uurib õpetajate hinnanguid seoses Facebooki professionaalsetes gruppides toimunud tegevusega 2020. aasta kevadise distantsõppe ajal.

TEOREETILINE OSA

Sotsiaalmeedia ja Facebooki kasutamine hariduslikel eesmärkidel

Sotsiaalmeedia ja sotsiaalmeedia platvormid on kasutusmugavuse ja funktsionaalsuse tõttu leidnud rakendust paljudes valdkondades, ka hariduses. Otchie ja Pedaste (2020) kinnitasid ülevaateuuringus, et sotsiaalmeediat on hariduses võimalik kasutada koostööks, infovahetuseks, vastastikmõjaks, info levitamiseks, meelelahutuseks, õppimiseks, õpetamiseks ja materjalide jagamiseks ning sotsialiseerumiseks (Otchie & Pedaste, 2020)

Antud töös käsitletakse sotsiaalmeediat kui digiteenust, mille abil kasutajad virtuaalsetes keskkondades ja võrgustikes suhtlevad ning loovad ja jagavad teistega digisisu, teavet ja ideid (Digipädevusmudel). Eestikeelses kirjanduses kasutatakse sotsiaalmeedia kohta ka mõistet „ühismeedia“, mille üheks liigiks on sotsiaalmeedia platvormid ehk suhtlusvõrgustikud. Sotsiaalmeedia platvorme ja sotsiaalvõrgustikke kasutatakse antud töös sünonüümidena. Boyd ja Ellison on defineerinud sotsiaalvõrgustikke kui veebikeskkondi, mis võimaldavad kasutajatel luua avaliku või poolavaliku profiili kindlaksmääratud süsteemis ning koostada, vaadata ja laiendada isikute nimekirju, kellega nad on ühendatud (Sotsiaalvõrgustikud).

Sotsiaalmeedia platvormide Facebook, Twitter, Instagram jt kasutajate hulk on viimase kümne aasta jooksul kasvanud. Facebook on üks enimkasutatavaid sotsiaalmeedia platvorme kogu maailmas. Facebookil on 2020. aasta seisuga 3.21 miljardit igakuist aktiivset kasutajat (Statista, 2020), kes platvormiga liitudes saavad luua oma isikliku profiili ning lisada teisi kasutajaid oma „sõpradeks“. Igal kasutajal on uudisvoog, mille sisu saavad nad ise määrata. Facebook sisaldab tööriistu, mille vahendusel inimesed saavad suhelda, teha koostööd ja väljendada ennast loovalt.

Mitmete teoreetikute arvates on Facebooki integreerimine haridusse alles algusjärgus (Callaghan & Fribbance 2016; Mardiana, 2016). Analüüsides Facebooki kasutamist akadeemilistel eesmärkidel ja Facebooki tõhusust hariduses on uurijad erinevatel seisukohtadel, Facebookil arvatakse eeliseid olevat nii informaalse kui formaalse õppimise kontekstis (Balakrishnan, Teoh, Pourshafie, & Liew, 2017; Chugh & Ruhi, 2018). Greenhow ja Lewin (2016) toovad oma uurimuses välja, et Facebooki saab kasutada piiride hägustamiseks informaalset ja formaalset õppet vahel (Greenhow & Lewin, 2016). Mõningatest uurimustest on

selgunud, et antud sotsiaalmeedia platvormi kasutatakse pigem administratiivseteks tegevusteks, näiteks ülesannete jagamiseks kui õppimiseks (Hew, 2011). On avaldatud uurimusi, mis kinnitavad, et Facebooki saab rakendada õpetamist ja õppimist toetava keskkonnana (Akcaoglu & Lee, 2016).

Facebooki rakendused lubavad info, ideede ja teadmiste vahetamist kiiresti, sõltumata ajast ja kohast ning soodustavad arutelude toimumist (Neier & Zayer, 2015). Facebook soodustab suhtlemist erinevate osapoolte vahel, nii õpetaja-õppija (Asterhan & Rosenberg, 2015) kui õppija-õppija vahel. On ilmnenu, et õpilase ja õpetaja vaheline suhtlemine sotsiaalmeedias aitab luua positiivset suhet õpilase ja õpetaja vahel (Goldman, Goodboy, & Bolkan, 2016) ning tugev ja toetav õpilase ja õpetaja suhe võib soodustada õpilases turvatunnet ja kuuluvustunnet, mis võib viia lõpuks paremate akadeemiliste tulemusteni (Haapasalo, Välimaa, & Kannas, 2010). Arvatakse, et õpetajad ja õpilased peaksid tegema koostööd, et mõista, kuidas kasutada Facebooki efektiivsemalt õppimiseks ja suhtlemiseks (Hershkovitz & Forkosh-Baruch, 2019).

Mitmete uurijate arvates aitab Facebook tõhustada õpetamist ja õppimisprotsessi (Demir, 2018; Sánchez, Cortijo, & Javed, 2019), võimaldab luua teadmisi ja pakub tuge teabe ja ressursside jagamise osas (Lam, 2012). Varasematest uurimustest on leitud, et Facebook aitab suurendada õppijatel kogukonda kuulumise tunnet (da Cunha Jr, van Kruistum, & van Oers, 2016). Facebooki kasutamine võib mõjuda positiivselt motivatsioonile ja kaasatusele (Bahati, 2015; Lampe, Wohn, Vitak, Ellison & Wash, 2011; Manca & Ranieri 2013) ning võimaldab oma disaini tõttu vastastikmõju suurenemist (Veletsianos & Navarrete, 2012).

Niu (2019) sõnul võimaldab Facebook juurdepääsu hariduslikele kogemustele, mis on ajas ja ruumis paindlikumad kui klassiruumis õpetamine ja õppimine. Leitakse, et Facebook on sobiv keskkond kaugõppe läbiviimiseks (Callaghana & Fribbance, 2016).

Facebooki professionaalsed grupid

Facebook hõlmab mitmeid erinevaid funktsioone ja võimalusi, mida saab hariduses kasutada, näiteks Messenger, „lehe“ ja „grupi“ loomine. Facebooki grupid on virtuaalsed ruumid, mis koondava sarnase huvi või eesmärgiga inimesi (Staudt, St. Clair, & Martinez, 2013).

Facebooki grupi liikmed ei pea olema sõbrad ning olenevalt grupi ülesehitusest võivad grupiga liituda kõik huvilised (Meishar-Tal, Kurtz, & Pieterse, 2012). Peeduli (2016) toob välja,

et Facebookis esineb kolme liiki grupe: avatud grupid, suletud grupid ja salajased/peidetud grupid. Grupe on võimalik määratleda ka liikmete arvu järgi. Kuna grupe on võimalik luua kõikidel Facebooki liikmetel, on ka gruppide teemad ja valdkonnad väga laiad ja mitmekülgsed.

Magistritöö autor tõlgendab Facebooki professionaalset grupe kui Facebookis tekkinud grupe, kus arutatakse kindla teemavaldkonna üle ning jagatakse infot, materjale ja kogemusi.

Facebooki gruppidel täheldatakse hariduslikku väärtust olevat nii õppijate kui õpetajate jaoks (Coughlan & Perryman, 2015). Facebooki gruppide kasutamist on hinnatud paindlikuks ja mugavaks, nende vahendusel saab teistega suhelda, teavet ja ideid jagada ning arutelusid algatada (Karal, Kokoc, & Cakir, 2015).

On arvatud, et Facebooki gruppide kasutamine hariduses annab võimaluse saada õppijatel ja õpetajatel nõ õppimise partneriteks (da Cunha Jr, van Kruistum, & van Oers, 2016). Uuringud näitavad, et Facebooki grupid on tõhusad keskkonnad õppimise toetamiseks (Macià & García 2016) ja sobivad koostööks (Meishar-Tal *et al.*, 2012).

Facebooki gruppidesse kuulumine, kus osalemine ei vaja “sõprust” või liikmete varasemat kokkupuudet, on loonud võimaluse virtuaalsete kogukondade jaoks, milles on võimalik osaleda isikliku elu jagamata (Kurtz, 2014). Virtuaalsed kogukonnad hõlmavad pigem ühiste huvide ja eesmärkidega inimesi, kes suhtlevad teabe ja teadmiste jagamise eesmärgil, sotsiaalne suhtlus on nendesse kogukondadesse juba sisse kirjutatud (Chiu, Hsu, & Wang, 2006). Nii on ka Facebooki gruppide puhul märgitud, et need hõlbustavad oma ülesehituselt suhtlemist ja seeläbi soodustavad positiivset sotsiaalset õhkkonda (Davidovitch & Belichenko, 2018). Sotsiaalne suhtlemine aitab vähendada tajutavat isoleeritust (Richardson, Maeda, Lv, & Caskurlu, 2015) ning aitab indiviidil tõsta sotsiaalse kohaloleku taju (*perception of social presence*) (Akcaoglu & Lee, 2018). Facebooki grupid annavad inimestele võimaluse kuuluda võrgustikku ja hõlbustavad kogukondade tekkimist mõttekaaslaste seas.

On leitud, et Facebooki kasutamist on keeruline määratleda ja mõõta, kuna antud keskkond sisaldab mitmeid erinevaid funktsioone ning erinevad kasutajad võivad sama aja jooksul aega antud keskkonnas väga erinevalt veeta (Gerson, Plagnol & Corr, 2017). Facebooki passiivseks kasutamiseks on peetud selliseid tegevusi, kus ollakse teiste kasutajate tegevustega kursis. Burke, Kraut ja Marlow (2011) toovad välja, et see hõlmab taolist käitumist, kus ollakse informeeritud sellest, mida Facebooki uudisevoog sisaldab (üldised ülekanded, näiteks

olekuvärskendused, lingid ja fotod jne). Gerson jt (2017) on oma uurimuses käsitlenud aktiivsete tegevustena kommenteerimist, postitamist ja jagamist.

Õpetajate Facebooki professionaalsed grupid

Õpetajate Facebooki professionaalsed grupid võivad olla oma suuruse, teemavaldkondade ning privaatsussätete poolest väga erinevad. Antud töös mõeldakse „õpetajate Facebooki professionaalne grupp“ all Facebooki gruppe, kus õpetajad arutavad õppetöoga seonduvaid teemasid ning jagavad infot, materjale ja kogemusi.

Facebooki professionaalseid gruppe kasutatakse õpetaja poolt aina rohkem seoses professionaalse arenguga. Rensfeldt, Hillman ja Selwyn (2018) sõnul kasutavad õpetajad sotsiaalmeediat üha enam, et võtta individuaalset vastutust oma erialase õppimise eest ja otsida võimalusi teiste õpetajatega veebipõhise koostöö tegemiseks, mille tulemusena moodustavad õpetajad kogukondi (Rensfeldt *et al.*, 2018). Näiteks on avaldatud, et Rootsis kasutavad õpetajad Facebooki professionaalseid gruppe professionaalse õppimise platvormina ning nende gruppide arv on viimase kümnendi jooksul drastiliselt suurenenud (Lundin, Lantz-Andersson, & Hillman, 2020).

On läbi viidud mitmeid uurimusi, mis käsitlevad Facebooki gruppide kasutamist õpetajate professionaalsest arengust lähtuvalt (Bissessar, 2014; Kelly & Antonio, 2016; Macià & García, 2016).

Varasemates uurimustes on leitud, et õpetajad osalevad Facebooki professionaalsetes gruppides, et arendada oma erialaseid teadmisi (Greenhow & Lewin, 2016; Lantz-Andersson, Peterson, Hillmann, Lundin, & Resenfeldt, 2017; Macià & García, 2016; Tour, 2017). Sotsiaalmeedia platvormid võimaldavad õpetajatel laiendada ja mitmekesistada spetsialistide hulka, kellega nad suhtlevad ja kellelt nad õpivad (Macià & García, 2016). Uurimused on näidanud, et õpetajad osalevad Facebooki professionaalses grupis nii tööajal kui ka vabal ajal (Lantz-Andersson, *et al.*, 2017). Kuna Facebooki kasutamine ei sõltu ajast ega kohast, on õpetajal võimalik igal hetkel teistelt õpetajatel abi küsida. Eeliseks võib pidada Facebooki professionaalsete gruppide puhul ka seda, et tegevused nendes gruppides on pikemaajalised ja regulaarsed, mis mitmete formaalsete enesetäiendusvormide, näiteks koolituste puhul nii ei ole.

Yildirim (2019) hinnangul edendab Facebooki professionaalses grupis osalemine õpetajate aine-, pedagoogika- ja tehnoloogia teadmisi. Facebooki professionaalsed grupid võimaldavad õpetajatel praktiliste ja teoreetiliste ideede vahetamist ja jagamist, edendada kollegiaalset õppimist ja jagada inspireerivaid mõtteid õpetamistavade kohta (Lantz-Andersson *et al.*, 2017). Õpetajad jagavad Facebooki professionaalsetes gruppides õpetamisega seotud materjale (Lundin *et al.*, 2020). On tõstatatud küsimus, kas gruppidest saadud info või abi saamise järel õpetajatel tegelikku õppimist on toimunud (Liljekvist, Randahl, Bommel & Olin-Scheller, 2020).

Lisaks enesetäiendusele kasutavad õpetajad Facebooki professionaalseid grupe teiste õpetajatega suhtlemiseks (Macià & García, 2018) ja koostööks (Bett & Makewa, 2020) ja küsivad abi (Yildirim, 2019), et tulla toime igapäevaste väljakutsetega, mis koolis võivad tekkida. Suhtlusvõrgustike grupid võivad täita ühtlasi sotsiaalse toetusgrupi funktsiooni, kus õpetajad toetavad üksteist nõuannetega (Kelly & Antonio, 2016). Uuringu tulemused näitavad, et õpetajad toetavad üksteist ressursside jagamisel ja aitavad leida vastuseid tekkinud küsimustele (Kelly & Antonio, 2016). Bissessar (2014) uurimusest selgus, et õpetajad paluvad abi tekkinud tehniliste probleemide tõttu. Yildirim (2019) uurimusest selgus, et matemaatikaõpetajad küsivad matemaatika ülesannete lahendusi. Uurijad, kes on analüüsinud õpetajate Facebooki professionaalsete gruppide toimimist, on leidnud, et gruppi postitatakse ainekõlmavaid küsimusi ning tihti leiavad küsimused ka vastused (Liljekvist *et al.*, 2020; Yildirim, 2019).

Mitmete autorite arvates arutatakse õpetajate Facebooki gruppides õpetamistegevuste, õpetamismetoodikate ja õppekava üle (Bissessar, 2014; Yildirim, 2019). Türgi matemaatikaõpetajate Facebooki professionaalse grupi analüüsimisel selgus, et õpetajad jagavad oma parimaid praktikaid ja õnnestumisi. Gruppi postitatakse ka pilte õpilastega tehtud töödest (Yildirim, 2019).

Uurimustest on selgunud, et Facebooki gruppides toimuvad postitused on valdavalt grupist sõltuvalt teemakohased (Bett & Makewa, 2020; Yildirim 2019). Belgias uuritud õpetajate Facebooki professionaalsest grupist selgus, et enamuse postituste sisu oli seotud õppimistegevuste ning õppematerjalidega (Muls *et al.*, 2019).

Uurimustest on selgunud, et õpetajad on pigem passiivsed Facebooki grupi kasutajad ning põhilised kommenteerijad ja postitajad on pigem üksikud konkreetsed õpetajad (Rensfeldt *et al.*,

2018). Eelnevat kinnitab Sumuer, Esfer ja Soner (2014) uurimus, millest selgus, et õpetajad pigem ei ole aktiivsed Facebooki kasutajad.

Facebooki professionaalsed grupid koondavad väga erineva kogemuse ja oskustega õpetajaid, gruppi võivad kuuluda nii alustavad õpetajad kui ka aastakümnete pikkuse staažiga õpetajad. Facebooki professionaalsed grupid pakuvad tuge alustavatele õpetajatele (Kelly & Antonio, 2016), kes otsivad abi ja nõuandeid, et leida ainetundide jaoks ideid ja mõtteid, näiteks klassiruumi haldamise või tööle tekkivate pingetega seoses, sest grupi kaudu toimub mentorlus ning üldine professionaalne abi (Mercieca & Kelly, 2017).

Uurimuse eesmärk ja uurimisküsimused

Eelnevale teoreetilisele osale tuginedes saab väita, et õpetajad kasutavad Facebooki professionaalseid grupe teiste õpetajatega koostöökis (Bett & Makewa, 2020), uute teadmiste ja oskuste omandamiseks (Macià & García, 2016), kogemuste jagamiseks ja teiste õpetajate toetamiseks (Yildirim, 2019). Esmased andmed kinnitavad, COVID-19 põhjustatud eriolukorra ajal 2020. aasta kevadisel distantsõppel leidsid mitmed õpetajad abi sotsiaalmeediast ning pidasid kasulikuks iseeneslikult tekkinud (aine)õpetajate Facebooki grupe (Lauristin *et al.*, 2020). Kuid on leitud, et õpetajad on Facebooki professionaalses grupis pigem passiivsed (Rensfeldt, *et al.*, 2018). Goodyear jt (2019) toovad aga välja, et viimase kümne aasta jooksul on peamine uurimissuund olnud, miks õpetajad kasutavad sotsiaalmeediat ning napib empiirilisi tõendeid selle kohta, kuidas toimub õpetaja õppimine sotsiaalmeedias.

Uurimisprobleemist lähtuvalt on magistr töö eesmärgiks välja selgitada, millised on Facebooki professionaalseid grupe kasutavate õpetajate hinnangud distantsõppega toimetulekule ja Facebooki professionaalsetest gruppidest õpetamistegevustega seoses abi saamisele ning kuidas on hinnangud seotud aktiivsete ja passiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis.

Püstitati kaks uurimisküsimust:

1. Kuidas on seotud Facebooki professionaalsete gruppide kasutavate õpetajate hinnangud distantsõppega toimetulekule passiivsete ja aktiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis?
2. Kuidas on Facebooki professionaalsete gruppide kasutavate õpetajate hinnangud antud gruppide õpetamistegevuste jaoks abi saamisel seotud passiivsete ja aktiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis?

METOODIKA

Antud uurimuses on kasutatud kvantitatiivset uurimismeetodit. Seoste uurimiseks valiti korrelatiivne uurimisstrateegia.

Valim

Uurimuses kasutati mugavusvalimit, et saada lühikese ajaga võimalikult suur vastajate hulk. Tulenevalt töö eesmärgist oli valimi moodustamisel tingimuseks, et uurimuses osalev õpetaja peab olema Facebooki professionaalse grupi liige. Gruppide valikul lähtuti Haridus- ja Noorteameti kodulehe alamlehel „Distantsõpe“ välja toodud Facebooki gruppide nimekirjast „Temaatilised Facebooki grupid“. Autor postitas ankeedi 18 Haridus- ja Noorteameti kodulehel välja toodud gruppi.

Käesoleva uurimuse valimisse kuulus 118 üldhariduskoolide erinevate õppeainete õpetajat. Uurimuses osalenud õpetajatest 108 (91,5%) olid naised ning 10 (8,5%) olid mehed. Uurimuses osalenud õpetajad õpetasid I (44,10%), II (66,90%), III (62,70%) ja IV (33,90%) kooliastmes. Uurimuses osalenud õpetajate vanuseline jaotus on välja toodud tabelis 1 ja nende jaotumine tööstaaži järgi on kirjas tabelis 2. Kokku märgiti kuulumist 20 erinevasse gruppi. Uurimuses osalenud õpetajate jaotumine Facebooki professionaalsetesse gruppidesse on toodud välja tabelis 3.

Tabel 1. Õpetajate vanuseline jaotus

Vanusevahemik	N	%
... - 25	8	6,8%
26 - 30	8	6,8%
31 - 35	12	10,2%
36 - 40	15	12,7%
41 - 45	13	11,0%
46 - 50	13	11,0%
51 - 55	20	16,9%
56 - 60	20	16,9%
61 - ...	9	7,6%

Tabel 2. Õpetajate jaotumine tööstaaži alusel

Staaž	N	%
vähem kui üks aasta	3	2,5%
1-5 aastat	24	20,3%
6-10 aastat	15	12,7%
11-15 aastat	4	3,4%
16-20 aastat	18	15,3%
21-25 aastat	6	5,1%
26-30 aastat	15	12,7%
31-35 aastat	17	14,4%
36-40 aastat	11	9,3%
41- ... aastat	5	4,2%

Tabel 3. Õpetajate jaotumine Facebooki professionaalsetesse gruppidesse kuulumise alusel

Grupi nimetus	N	%
Ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajad	5	4,20%
Eesti keel teise keelena	3	2,50%
Eesti keele ja kirjanduse õpetajad	16	13,60%
Ettevõtlusõpetajad	4	3,40%
Geograafiaõpetajad	5	4,20%
HEV laste õpetajad	15	12,70%
Informaatikaõpetajad	13	11,00%
Inglise keele õpetamine distantsõppena	6	5,10%
Inimeseõpetuse õpetajad	5	4,20%
Käsitöö-, kodunduse ja tehnoloogia õpetajad	8	6,80%
Keelekümblusõpetajad	3	2,50%
Kehalise kasvatuse õpetajad	17	14,40%
Klassiõpetajad	30	25,40%
Koduõpe tehnoloogia abil	60	50,80%

Kunstikoolide õpetajad	3	2,50%
Loodusainete õpetajad	6	5,10%
Matemaatikaõpetajad	25	21,20%
Muusikaõpetajad	10	8,50%
Pilliõppe õpetajad	4	3,40%
Vene keele õpetajad	1	0,80%

Mõõtevahend

Uurimuse jaoks koguti andmed veebipõhise ankeediga, mis koostati Google Forms teenust kasutades. Ankeedi koostas autor ise kirjandusele ja varasematele uurimustele toetudes juhendaja suunamisel.

Ankeet koosnes neljast osast (Lisa 1). Ankeedi esimeses osas küsiti õpetajate hinnanguid aktiivsete ja passiivsete tegevuste kohta Facebooki professionaalses grupis. Vastajatel paluti hinnata oma tegevust 16 väite kohta 5-pallisel Likerti skaalal (1 - ei teinud kunagi, 2 - harva, 3 - mõnikord, 4 - sageli, 5 - väga sageli). Aktiivsete ja passiivsete tegevuste väidete koostamisel võeti aluseks Gerson, Plagnol ja Corr (2017) uurimuses kasutatud aktiivsete ja passiivsete tegevuste jaotus, mis kohandati antud töö jaoks.

Teises osas küsiti hinnanguid toimetuleku kohta 2020. aasta kevadise distantsõppe ajal. Vastajatel paluti anda hinnang 28 väitele 5-pallisel Likerti skaalal, kus (1 - ei ole nõus, 2- pigem ei ole nõus, 3 - ei oska öelda, 4 - pigem olen nõus, 5 - olen nõus). Väited koostas antud töö autor ise.

Ankeedi kolmas osa uuris, milliste õpetamistegevustega seoses said õpetajad Facebooki professionaalsest grupist abi. Õpetajatel paluti vastata 13 väitele 5-pallisel Likerti skaalal (1 - ei ole nõus, 2 - pigem ei ole nõus, 3 - ei oska öelda, 4 - pigem olen nõus, 5 - olen nõus).

Õpetamistegevuste valikul lähtuti TALIS 2018 uuringus kasutatud õpetamistegevusi.

Vastajate taustaandmete osas küsiti sugu, vanust, tööstaaži, õpetatavat õppeastet, õpetatavat ainevaldkonda. Lisaks paluti ankeedi täitmise alguses valida Facebooki professionaalne grupp, mille põhjal vastatakse ning ankeedi lõpus paluti loetelus ära märkida kõik Facebooki professionaalsed grupid, millesse vastaja kuulub.

Ankeedi valmimise järel viidi läbi pilootuurimus kolme õpetajaga, kes on ka Facebooki professionaalsete gruppide liikmed. Pilootuurimuse järel küsimusi ei muudetud.

Protseduur

Uurimus viidi läbi 2020. aasta detsembris. Facebooki gruppide valikul lähtuti Haridus- ja Noorteameti kodulehe alamlehel „Distsantsõpe“ välja toodud Facebooki gruppide nimekirjast „Temaatilised Facebooki grupid“, kus on toodud 34 erinevat Facebooki gruppi õpetajatele ja lapsevanematele. Kuna eesmärgiks oli uurida õpetajaid, siis antud töö autor otsustas nimekirjast välja jätta lapsevanematele mõeldud grupid, venekeelse grupi ning neli gruppi, mis olid nimekirjas „Muud“ (Huvijuhid, Huviringide juhendajad, Täiskasvanukoolitajad, Sotsiaalpedagoogid). Seega valiti esmalt 26 gruppi (aineõpetajatele mõeldud grupid ja grupp „Koduõpe tehnoloogia abil“).

Tegemist oli valdavalt avalike-kinniste gruppidega ja seetõttu pidi käesoleva töö autor esmalt liituma nende Facebooki gruppidega. Gruppidega liitumisel joonistusid välja ka gruppide privaatsuse/turvalisuse erinevad lahendused. Mõnes grupis said liitumispalve täita ükskõik kes grupi liikmetest. Mõne grupi puhul sai seda teha administraator. Oli ka gruppe, kus liitumispalve esitamise järel oli vaja põhjenda liitumissoovi või vastata aine kohta mõnele küsimusele. Kõikide gruppide puhul liitumispalvet ei rahuldatud ning ankeet postitati 18 gruppi.

Facebooki postituses pöörduiti õpetajate poole palvega osaleda uurimuses ning selgitati lühidalt, mis on magistritöö eesmärk. Ankeedi alguses kirjeldati detailsemalt, mis on uurimuse eesmärk. Osalejatele selgitati, et tagatakse anketeeritavate anonüümsus, ning andmeid kasutatakse vaid üldistatud kujul ning uurimuses osalemine on kõigile vabatahtlik.

Pärast andmete kogumise lõppu korrastas autor andmed Microsoft Exceli tabelis. Andmete analüüsimiseks kanti need üle tarkvarapaketti IBM SPSS Statistics. Valimi taustaandmete kirjeldamisel kasutati kirjeldavat statistikat. Esimese uurimisküsimuse puhul teostas töö autor aktiivsete ja passiivsete tunnuste grupeerimiseks faktoranalüüsi peatelgede meetodil *Varimax* pööramisega, mille tulemusel saadi kahest faktorist koosnev faktormudel. Ka õpetajate hinnangutega toimetuleku kohta distantsõppega teostas autor faktoranalüüsi peatelgede meetodil *Varimax* pööramisega ning saadi viiest faktorist koosnev faktormudel. Arvutati faktoritesse koondatud väidete koondkeskmised. Moodustunud faktoritele arvutati iga faktori Cronbachi α (esitatud tulemuste peatükis). Seoste leidmiseks kasutati Pearson'i korrelatsioonianalüüsi. Teise uurimisküsimuse puhul teostas autor faktoranalüüsi

peakomponentide meetodil ning saadi ühe komponendiga faktormudel. Seoste leidmiseks kasutati Pearson'i korrelatsioonianalüüsi.

TULEMUSED

Aktiivsete ja passiivsete tegevuste faktormudel

Esmalt teostas autor faktoranalüüsi peakomponentide meetodil. Faktoranalüüsi võeti kõik I ploki 16 väidet. Eemaldati 2 väidet, mille ühisosa tunnustega oli väike (kommunaliteet < 0,466). Eemaldati väited *Laikisin teiste postitusi Facebooki professionaalses grupis* ja *Jagasin Facebooki professionaalses grupis õppevideoid*. Seejärel teostati faktoranalüüs peatelgede meetodil *Varimax* pööramisega. Analüüsi käigus kontrolliti faktorlaadungite jaotust nii nelja, kolme kui kahe faktori korral ning jõuti järeldusele, et antud andmestikku kirjeldab kõige paremini kahe faktoriga mudel.

Esimene faktor nimetati „*Passiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis*“ ning sellesse kuulus seitse väidet (tabel 4). Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,894 ning kirjeldusvõime kogu 33,033% variatsioonist.

Tabel 4. Passiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis

Väite number	Faktorlaadungi väärtus	Väite sisu
12	0,858	Lugesin Facebooki professionaalsesse gruppi postitatud infot
8	0,837	Vaatasin Facebooki professionaalses grupis õppematerjale
5	0,815	Lugesin teiste postitusi Facebooki professionaalses grupis
10	0,813	Otsisin Facebooki professionaalsest grupist meetodilisi ideid
14	0,802	Vaatasin Facebooki professionaalses grupis teise postitatud õppevideoid
15	0,797	Vaatasin Facebooki professionaalses grupis teiste postitatud pilte
2	0,707	Jälgisin Facebooki professionaalse grupi uudisvoogu

Teine faktor nimetati „*Aktiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis*“ ning selle alla kuuluvad seitse väidet on toodud tabelis 5. Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,892 ning kirjeldusvõime kogu variatsioonist oli 31,709%. Faktormudeli kogu kirjeldusvõime on 64,741%.

Tabel 5. Aktiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis

Väite number	Faktorlaadungi väärtus	Väite sisu
4	0,910	Postitasin Facebooki professionaalses grupis
6	0,830	Algatasin Facebooki professionaalses grupis arutelusid
11	0,793	Jagasin Facebooki professionaalses grupis infot
3	0,746	Kommenteerisin Facebooki professionaalses grupis postitusi
7	0,744	Jagasin Facebooki professionaalses grupis õppematerjale
16	0,744	Postitasin Facebooki professionaalses grupis pilte
9	0,706	Jagasin Facebooki professionaalses grupis meetodilisi ideid

Faktortunnustele arvatati koondskoorid vastava tunnuse väidete skooride keskmise näol. Faktortunnuste kirjeldav statistika on tood tabelis 6.

Tabel 6. Faktortunnuste kirjeldav statistika

	N	Min	Maks	Keskmine	Standardhälve
Passiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis	118	1,43	5,00	3,7119	0,82816
Aktiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis	118	1,00	4,43	1,6840	0,78042

Õpetajate hinnangute faktormudel distantstõppega toimetulekule

Faktormudeli loomiseks teostati esmane peakomponentide leidmisel põhinev faktoranalüüs, kuhu kuulusid kõik II ploki 28 väidet. Pöörati ümber väidete 10, 12, 24, 25 ja 26 skaalad (Lisa 1). Seejärel viidi läbi faktoranalüüs peateltelge meetodil *Varimax* pööramisega ning otsustati välja jätta väited, millel oli madal ühisosa teiste tunnustega (kommunaliteet <0.406). Seega jäid lõplikust mudelist välja väited: *Tundsin, et tulin distantstõppe ajal pingeliste olukordadega toime*, *Tundsin, et distantstõppe ajal esitati minu tööle liiga kõrged nõudmised*, *Tundsin, et sain distantstõppe ajal lapsevanematega vajaliku kontakti* ja *Tundsin, et tulin distantstõppe ajal toime ajaplaneerimisega*.

Tunnus loeti seotuks faktoriga, kui tunnuse faktorlaadung nimetatud faktori korral oli suurem kui 0,430. Nii saadi viie faktoriga mudel, mille kirjeldusvõime on 63,130%.

Faktormudeli koostamisel prooviti ka teisi peakomponentide arve 3, 4, 6, 7, 8, 9 ja 10, aga alates

kaheksast komponendist hakkasid tekkima faktorid, mis olid seotud ainult ühe tunnusega, siis jäeti need lahendused kõrvale. Katsetustest kõige puhtama lahenduse sai viie komponendi puhul.

Distsantsõppega toimetuleku esimene faktor nimetati „*Toimetulek e-keskkondade ja digivahendite kasutamise*ga“ ning sellesse kuulus viis väidet (tabel 7). Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,879 ning kirjeldusvõime kogu variatsioonist on 14,459%.

Tabel 7. Toimetulek e-keskkondade ja digivahendite kasutamise

Väite number	Faktorlaadungi väärtus	Väite sisu
18	0,803	Tundsin, et õppetöö läbiviimiseks sobivate e-keskkondade leidmine ei valmistanud mulle raskusi
15	0,778	Tundsin, et sain hakkama digivahendite kasutamise
19	0,765	Tundsin, et sain hakkama õppetöö läbiviimisel e-keskkondade kasutamise
16	0,673	Tundsin, et sain hakkama õppematerjalide koostamisega
17	0,633	Tundsin, et õppetöö läbiviimiseks sobivate õppematerjalide leidmine ei valmistanud mulle raskusi

Distsantsõppega toimetuleku teine faktor nimetati „*Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamise*ga“ ning sellesse kuulus kuus väidet (tabel 8). Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,867 ning kirjeldusvõime kogu variatsioonist on 13,468%.

Tabel 8. Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamise

Väite number	Faktorlaadungi väärtus	Väite sisu
21	0,743	Tundsin, et toetasin distantsõppe ajal õpilaste õpimotivatsiooni
22	0,701	Tundsin, et arvestasin distantsõppe ajal õpilaste individuaalsusega
20	0,638	Tundsin, et tulin toime distantsõppe ajal õpilaste juhendamise
14	0,602	Tundsin, et sain distantsõppe ajal õpilastega vajaliku kontakti
28	0,576	Tundsin, et õpilased omandasid distantsõppe ajal minu aines kõik kavandatud õpitulemused
23	0,539	Tundsin, et õpilaste hindamine distantsõppe ajal ei olnud minu jaoks keeruline

Distsantsõppega toimetuleku kolmas faktor nimetati „*Igakülgne abi ja toetus*“ ning sellesse kuulus neli väidet (tabel 9). Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,905 ning kirjeldusvõime kogu variatsioonist on 12,602%.

Tabel 9. Igakülgne abi ja toetus

Väite number	Faktorlaadungi väärtus	Väite sisu
6	0,851	Tundsin distantsõppe ajal oma kolleegide toetust
8	0,846	Tundsin, et distantsõppe ajal oli mul tugivõrgustik, kelle poole sain töömurede korral pöörduda
7	0,812	Tundsin, et ma ei olnud distantsõppe ajal oma töö probleemidega üksi
9	0,779	Tundsin distantsõppe ajal juhtkonna toetust

Distantsõppega toimetuleku neljas faktor nimetati „*Toimetulek stressi ja ajaplaneerimisega*“ ning sellesse kuulus viis väidet (tabel 10). Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,831 ning kirjeldusvõime kogu variatsioonist on 11,727%.

Tabel 10. Toimetulek stressi ja ajaplaneerimisega

Väite number	Faktorlaadungi väärtus	Väite sisu
26	0,814	Tundsin, et ainetundide ettevalmistamiseks kulus liiga palju aega
24	0,795	Tundsin, et töökoormus kasvas distantsõppe ajal oluliselt
25	0,753	Tundsin, et õpilaste õppetöö tagasisidestamine oli väga ajamahukas
10	0,588	Tundsin, et distantsõppe oli minu jaoks suur stressiallikas
5	0,479	Tundsin, et tulin toime distantsõppe ajal töö- ja pereelu ühitamisega

Distantsõppega toimetuleku viies faktor nimetati „*Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega*“ ning sellesse kuulus neli väidet (tabel 11). Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,840 ning kirjeldusvõime kogu variatsioonist on 10,874%.

Tabel 11. Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega

Väite number	Faktorlaadungi väärtus	Väite sisu
4	0,724	Tundsin, et sain distantsõppe ajal oma töökohustustega hästi hakkama
3	0,717	Tundsin, et sain distantsõppe ajal oma aine õpetamisega hakkama
2	0,642	Tundsin, et minu töö kvaliteet ei halvenenud distantsõppe ajal
1	0,455	Tundsin, et infotulvas orienteerumine distantsõppe ajal ei valmistanud mulle raskusi

Vaadeldes faktortunnuste vahelisi korrelatsioone, leiti, et nende vahel esinevad positiivsed ja statistiliselt olulised seosed (tabel 12), seetõttu võib rääkida õpetajate distantsõppega toimetuleku kaheastmelisest struktuurist. Esimese taseme faktoreid on viis, mis väljendavad iga

enesetõhususe valdkonda eraldi. Teise taseme nõ üldise toimetuleku distantsõppega faktori moodustavad kõik väited kokku ning faktori reliaablus (Cronbach α) on 0,913.

Tabel 12. Faktorite vaheline korrelatsioon

Faktor	1	2	3	4	5
Toimetulek e-keskkondade ja digivahendite kasutamise	--				
Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamise	0,529**	--			
Igakülgne abi ja toetus	0,270**	0,328**	--		
Toimetulek stressi ja ajaplaneerimisega	0,247**	0,335**	0,232*	--	
Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega	0,545**	0,658**	0,291**	0,462**	--

Korrelatsioon on oluline olulisusenivool: ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$.

Järgnevalt leiti faktorite miinimumid, maksimumid, keskmised ja standardhälbed (tabel 13), millest nähtus, et kõrgeima keskmise skoori said *Toimetulek e-keskkondade ja digivahendite kasutamise* ja *Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega*, kuid mõnevõrra väiksema keskmise skoori sai *Toimetulek stressi ja ajaplaneerimisega*.

Tabel 13. Faktorite kirjeldav statistika

	N	Min.	Maks.	Keskmine	Standardhälve
Toimetulek e-keskkondade ja digivahendite kasutamise	118	1,00	5,00	3,8288	0,85785
Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamise	118	1,17	5,00	3,4153	0,85506
Igakülgne abi ja toetus	118	1,00	5,00	3,5000	1,06318
Toimetulek stressi ja ajaplaneerimisega	118	1,00	4,60	2,3864	0,94597
Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega	118	1,25	5,00	3,5953	0,92214

Vaadeldi õpetajate distantsõppega toimetuleku faktorite seoseid faktoritega, mis moodustati õpetajate hinnangutega passiivsete (tabel 14) ning aktiivsete (tabel 5) tegevuste põhjal Facebookis. Välja toodud seostest on näha, et puudub statistiliselt oluline seos hinnangutele enesetõhususega võrreldes hinnangutega passiivsetele tegevustele. Küll aga on näha positiivne statistiliselt oluline seos aktiivsete tegevuste ning enesetõhususe faktorite *Toimetulek*

e-keskkondade ja digivahendite kasutamisega, Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamise ja Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega vahel.

Tabel 14. Distsantsõppega toimetuleku faktorite seosed faktoriga *Passiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis*

	Pearsoni korrelatsioonikoefitsient	Statistiline olulisus
Toimetulek e-keskkondade ja digivahendite kasutamisega	-0,087	0,350
Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamise ja juhendamise	0,049	0,595
Igakülgne abi ja toetus	0,032	0,729
Toimetulek stressi ja ajaplaneerimisega	-0,067	0,470
Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega	0,060	0,519

15. Distsantsõppega toimetuleku faktorite seosed faktoriga *Aktiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis*

	Pearsoni korrelatsioonikoefitsient	Statistiline olulisus
Toimetulek e-keskkondade ja digivahendite kasutamisega	0,241**	0,009
Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamise ja juhendamise	0,277**	0,002
Igakülgne abi ja toetus	0,032	0,732
Toimetulek stressi ja ajaplaneerimisega	0,034	0,718
Toimetulek aine õpetamise ja töökohustustega	0,188*	0,042

Korrelatsioon on oluline olulisusenivool: ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$.

Õpetamistegevustega seoses abi saamise faktormudel

Esmalt teostas autor faktoranalüüsi peakomponentide meetodil ning saadi ühe komponendiga faktormudel (tabel 16). Faktorisse kuulusid kõik III ploki väited. Faktor nimetati *Abi saamine õpetamistegevustes*. Faktori reliaablus (Cronbachi alfa) on 0,929. Komponenti kirjeldusvõime 54,359%. KMO (Kaiser–Meyer–Olkin) skoor oli 0,914. Bartletti sfäärilisuse test oli statistiliselt oluline ($p < 0,001$).

Tabel 16. Abi saamine õpetamistegevustes

Väite nr	Väide	Faktorlaadung	Kommunaliteet
9	Sain uusi ideid õpilaste motiveerimiseks	0,838	0,702
13	Sain uusi nippe, kuidas saaksid õpilased seoseid luua	0,808	0,653
6	Sain abi, kuidas õpitud teadmisi ja oskusi igapäevaelu või tööga siduda	0,792	0,628
7	Sain uusi ideid, kuidas õpitu sisust kokkuvõtet teha	0,758	0,574
5	Sain abi ülesannetega, mis eeldavad õpilastelt kriitilist mõtlemist	0,757	0,572
12	Sain abi, kuidas õpilase arusaamist oma aines arendada	0,752	0,566
11	Sain abi, kuidas lasta õpilasel õpitut praktiseerida	0,742	0,550
1	Avastasin uusi meetodeid, mille kaudu õpilased saaksid õpitut kinnistada	0,723	0,523
8	Sain ideid, kuidas lasta õpilastel eesmärged seada	0,723	0,522
3	Sain abi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise kohta ainetunni raames	0,707	0,499
4	Sain uusi ideid, kuidas lasta õpilastel rühmades probleeme või ülesandeid lahendada	0,705	0,497
2	Leidsin projekte, mida õpilastega teha	0,665	0,442
10	Sain abi seoses mehaanilise õpetamisega	0,581	0,337

Arvutati koondskoorid kõigi väidete vastuste põhjal ning leiti faktori miinimumid, maksimumid, keskmised ja standardhälbed (tabel 17).

Tabel 17. Faktori *Abi saamine õpetamistegevustes* kirjeldav statistika

Faktor	Min.	Maks.	Keskmine	Standardhälve	Cronbach α
Abi saamine õpetamistegevustes	1,00	5,00	3,0593	0,85228	0,929

Vaadeldi üldist abi saamist õpetamistegevustes passiivsete ja aktiivsete tegevuste lõikes Facebooki professionaalses grupis (tabel 18), millest nähtus, et mõlemal juhul esines statistiliselt oluline positiivne seos. Passiivsete tegevuste puhul on tegemist tugevama seosega.

Tabel 18. Faktori „Abi saamine õpetamistegevustes“ seos faktoritega „Passiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis“ ja „Aktiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis“

	Passiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis	Aktiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis
Abi saamine õpetamistegevustes	0,487**	0,209*

Korrelatsioon on oluline olulisusenivool: ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$.

ARUTELU

Magistritöö eesmärgiks oli välja selgitada, millised on Facebooki professionaalseid gruppe kasutavate õpetajate hinnangud distantsõppega toimetulekule ja Facebooki professionaalsetest gruppidest õpetamistegevustega seoses abi saamisele ning kuidas on hinnangud seotud aktiivsete ja passiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis.

Töö esimeseks uurimisküsimuseks oli, „Kuidas on seotud Facebooki professionaalseid gruppe kasutavate õpetajate hinnangud distantsõppega toimetulekule passiivsete ja aktiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis?“. Töö tulemusest selgus, et puudub statistiliselt oluline seos õpetajate hinnangutel distantsõppega toimetuleku ja passiivsete tegevuste vahel. Aktiivsed tegevused Facebooki professionaalses grupis olid oluliselt seotud kolme distantsõppega toimetulekut väljendava faktoriga (*Toimetulek õpilaste motiveerimise ja juhendamisega, Toimetulek e-keskkondade ja digivahenditega kasutamise ja Toimetulek aine õpetamise ja*

töökohustustega). On leitud, et õpetajad küsivad Facebooki professionaalsetest gruppidest teiste õpetajate käest abi ja nõuandeid koolielus tekkivate väljakutsetega või oma ainega seoses (Yildirim, 2019). Varasemad uurimused kinnitavad, et õpetajad leiavad valdavalt Facebooki professionaalsetest gruppidest ka vastuseid oma postitatud küsimustele (Liljekvist, Randahl, Bommel & Olin-Scheller, 2020; Yildirim, 2019). Seetõttu võib arvata, et need õpetajad, kes küsisid Facebooki professionaalsest grupist abi, võisid saada tekkinud küsimustele lahenduse, samas kui passiivsed kasutajad, kes piirdusid ainult lugemise või vaatamisega, ei pruukinud oma küsimustele vastuseid leida. Ootamatu minek distantsõppele paljastas õpetajate seas varieeruvuse valmisolekuks kasutada tehnoloogiat õppurite toetamiseks distantsilt. Need õpetajad, kes olid harjunud IKT vahendite kasutamisega, kinnitasid, et üleminek distantsõppele oli lihtsam (Trust & Whalen, 2020). Võib arvata, et need õpetajad, kes teevad Facebooki professionaalses grupis aktiivseid tegevusi (postitavad, algatavad, jagavad, kommenteerivad), on digitehnoloogia kasutamises oskuslikumad ja seetõttu ei valmistanud nende hinnangul neile ka raskusi tulla toime e-keskkondade ja digivahendite kasutamisega.

Teine uurimisküsimus oli „Kuidas on Facebooki professionaalseid gruppe kasutavate õpetajate hinnangud antud gruppidest õpetamistegevuste jaoks abi saamisel seotud passiivsete ja aktiivsete tegevustega Facebooki professionaalses grupis?“. Selgus, et seos esines nii aktiivsete kui passiivsete tegevuste puhul, kuid õpetajate hinnangud Facebooki professionaalsest grupist õpetamistegevustele abi saamisega on tugevamas seoses passiivsete tegevustega. Ka varasemad uurimused näitavad, et õpetajad saavad Facebooki professionaalsetest gruppidest õpetamistegevustega seoses abi (Bissessar, 2014; Lundin *et al.*, 2020). Tugevamat seost passiivsete tegevuste (postituste ja info lugemine, õppematerjalide vaatamine, ideede otsimine, õppevideode ja piltide vaatamine, uudistevoo jälgimine) puhul võib järeldada, et õpetajad on toimuvaga Facebooki professionaalses grupis kursis, kuid piirduvad pigem vaatamise ja lugemisega. Sama tulemust kinnitas Yildirim (2019) uurimus, kus õpetajad jälgisid grupis toimuvat regulaarselt, kuid aktiivseid tegevusi, näiteks postituste kommenteerimist tehti vastavalt vajadusele, kui olukord seda nõudis. Seda, et kõik õpetajad ei osale grupi aruteludes, kinnitab ka Bett ja Makewa (2020) uurimus. Seega võib teise uurimisküsimuse tulemusena välja tuua, et nii aktiivseid kui passiivseid tegevusi teevad õpetajad saavad Facebooki professionaalsest grupist

abi ning võib järeldada, et kui Facebooki professionaalses grupis aktiivset arutelu ei käi, siis tegelikult õpetajad jälgivad grupis toimuvat ja tutvuvad gruppi postitatud materjalide või infoga.

Käesolev magistritöö annab esmase ülevaate Eesti õpetajate hinnangutest Facebooki professionaalsete gruppide kasutamise kohta. Tulemused näitasid, et Facebooki professionaalsete grupe kasutavate õpetajate hinnangud distantsõppega toimetulekule on seotud nende aktiivsete tegevustega Facebooki grupis, kuid ei ole seotud passiivsete tegevustega ning õpetajate hinnangud Facebooki professionaalsest grupist õpetamistegevustele abi saamisega on tugevamas seoses passiivsete tegevustega.

Piirangud

Tööl on ka mitmeid piiranguid, millega tuleb arvestada. Antud uurimuses osales 118 õpetajat ja seetõttu on töö üheks piiranguks valimi suurus. Kuna tegemist on küllaltki väikese valmiga, siis ei saa teha üldistusi üldkogumile. Käesolevas töös ei uuritud ühtegi konkreetset Facebooki professionaalset gruppi ja seetõttu oleks edaspidi oluline uurida erinevaid grupe, nii suuruse kui konkreetse teema või ainevaldkonna lõikes, et saada konkreetsemaid ja täpsemaid tulemusi õpetajate Facebooki professionaalsetest gruppidest.

Rakendatavus

Käesolev töö annab esmased tulemused Eesti õpetajate hinnangutest Facebooki professionaalsetele gruppidele. Võttes arvesse, et nii aktiivseid tegevusi kui ka passiivseid tegevusi tegevad õpetajad said Facebooki professionaalsetest gruppidest õpetamistegevustega seoses abi, võib edasi mõelda, kuidas muuta Facebooki professionaalsete gruppide kasutamist efektiivsemaks ja kas oleks võimalik antud mitteformaalset enesetäiendusvormi ühildada näiteks koolitusega, et tagada koolituste pikaajalisem mõju. Tulevikus võiks uurida, kas õpetajad rakendasid Facebooki professionaalsest grupist saadud infot.

Tänuõnad

Soovin tänada südamest oma magistritöö juhendajat Piret Luike nõuannete eest ning eriti suur tänu talle mõistva suhtumise eest. Tänan oma sõpru ja perekonda toetuse ja kannatlikkuse eest. Tänan uurimuses osalenud õpetajaid ja kõiki, kes Tartu Ülikooli õpingute jooksul on mind toetanud ja juhendanud.

Autorsuse kinnitus

Kinnitan, et olen koostanud ise käesoleva lõputöö ning toonud korrekselt välja teiste autorite ja toetajate panuse. Töö on koostatud lähtudes Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi lõputöö nõuetest ning on kooskõlas heade akadeemiliste tavadega.
Sigrid Siik/allkirjastatud digitaalselt/

KASUTATUD KIRJANDUS

- Akcaoglu, M., & Lee, E. (2016). Increasing social presence in online learning through small group discussions. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning, 17*(3).
- Asterhan, C., & Rosenberg, H. (2015). The Promise, Reality and Dilemmas of Secondary School Teacher-student Interactions in Facebook: The Teacher Perspective. *Computers & Education, 85*, 134-148.
- Bahati, B. (2015). Extending student discussions beyond lecture room walls via Facebook. *Journal of Education and Practice, 6*(15), 160–171.
- Balakrishnan, V., Teoh, K. K., Pourshafie, T., & Liew, K. T. (2017). Social media and their use in learning: A comparative analysis between Australia and Malaysia from the learners' perspective. *Australasian Journal of Educational Technology, 33*(1).
- Bett, H. & Makewa, L. (2020). Can Facebook groups enhance continuing professional development of teachers? *Lessons from Kenya. Asia-Pacific Journal of Teacher Education, 48*(2), 132-146.
- Bissessar, C. S. (2014). Facebook as an informal teacher professional development tool. *Australian Journal of Teacher Education, 39*(2), 121–135.
- Burke, M., Kraut, R., & Marlow, C. (2011). Social capital on Facebook: Differentiating uses and users. *CHI '11: Proceedings of the SIGCHI Conference on Human Factors in Computing Systems, 571–580*.
- Callaghan, G., & Fribbance, I. (2016). The use of Facebook to build a community for distance learning students: a case study from the Open University. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning, 31*(3), 260-272.
- Carpenter, J. P., & Krutka, D. G. (2014). How and Why Educators Use Twitter: A Survey of the Field. *Journal of Research on Technology in Education, 46* (4), 414-434.
- Chiu, C. M., Hsu, M. H., & Wang, E. T. G. (2006). Understanding knowledge sharing in virtual communities: An integration of social capital and social cognitive theories. *Decision support system, 42*, 1872– 1888.

- Chugh, R., & Ruhi, U. (2018). Social media in higher education: A literature review of Facebook. *Education and Information Technologies*, 23, 605–616.
- da Cunha Jr, F. R., van Kruistum, C., & van Oers, B. (2016). Teachers and Facebook: using online groups to improve students' communication and engagement in education. *Communication Teacher*, 30(4), 228-241.
- Gerson, J., Plagnol, A. C., & Corr, P. J. (2017). Passive and Active Facebook Use Measure (PAUM): Validation and relationship to the Reinforcement Sensitivity Theory. *Personality and Individual Differences* 117, 81-90.
- Goodyear, V. A., Parker, M., & Casey, A. (2019). Social media and teacher professional learning communities. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 24(5), 421-433.
- Davidovitch, N., & Belichenko, M. (2018). Facebook Tools and Digital Learning Achievements in Higher Education. *Journal of Education and e-Learning Research*, 5(1), 8-14.
- Digipädevusmudel. Külastatud aadressil <https://digipadevus.ee/sonastik/#sonastik>
- Demir, M. (2018). Developing a scale for using Facebook as a learning tool. *Educational Technology Research and Development* 66, 1457–1477.
- Donelan, H. (2016). Social media for professional development and networking opportunities in academia. *Journal of Further and Higher Education*, 40 (5), 706-729.
- Goldman, Z. W., Goodboy, A. K., & Bolkan, S. (2016). A meta-analytical review of students' out-of-class communication and learning effects. *Communication Quarterly*, 64(4), 476-493.
- Greenhow, C., & Lewin, C. (2016). Social media and education: Reconceptualizing the boundaries of formal and informal learning. *Learning, Media and Technology*, 41(1), 6-30.
- Haapasalo, I., Välimaa, R., & Kannas, L. (2010). How Comprehensive School Students Perceive their Psychosocial School Environment. *Scandinavian Journal of Educational Research* 54 (2), 133-150.
- Haridus- ja Teadusministeerium, Tallinna Ülikool & Tartu Ülikool. (2017). Õpikäsitusest ja selle muutmisest. Külastatud aadressil https://www.hm.ee/sites/default/files/har_min_broshyyr_12lk_est_veebi.pdf

Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035. Külastatud aadressil

https://www.hm.ee/sites/default/files/eesti_haridusvaldkonna_arengukava_2035_seisuga_2020.03.27.pdf

HersHKovitz, A. & Forkosh-Baruch, A. (2019). Students' perceptions of benefits and drawbacks of Facebook connections with teachers. *Interdisciplinary Journal of e-Skills and Lifelong Learning*, 15, 1-20.

Hew, K. F. (2011). Students' and teachers' use of Facebook. *Computers in Human Behavior* Volume 27(2), 662-676.

Karal, H., Kokoc, M., & Cakir, O. (2015). Impact of the educational use of Facebook group on the high school students' proper usage of language. *Education and Information Technologies*, 22, 677-695.

Kelly, N., & Antonio, A. (2016). Teacher peer support in social network sites. *Teaching and Teacher Education*, 56, 138-149.

Kruusvall, P. & Vihalemm, T. Sotsiaalvõrgustikud. Külastatud aadressil

<https://sisu.ut.ee/turunduskommunikatsioon2/sotsiaalv%C3%B5rgustikud>.

Kurtz, G. (2014). Integrating a Facebook Group and a Course Website: The Effect on Participation and Perceptions on Learning. *American Journal of Distance Education*, 28 (4), 253-263.

Lampe, C., Wohn, D. Y., Vitak, J., Ellison, N. B., & Wash, R. (2011). Student Use of Facebook for Organizing Collaborative Classroom Activities. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning* 6 (3), 329-347.

Lauristin, M. Loogma, K., Erss, M. Vernik-Tuubel, E.-M., & Sarv, E.-S. (2020). Õpilaste, õpetajate ja lastevanemate toimetulek koroonakriisi aegses kaugõppes. Külastatud aadressil https://haridusfoorum.ee/images/2020/Distantsppe_uuring_EHF_250720.pdf.

Liljekvist, E.Y., Randahl, A.-C., Bommel. van J., & Olin-Scheller., C. (2020). Facebook for Professional Development: Pedagogical Content Knowledge in the Centre of Teachers' Online Communities. *Scandinavian Journal of Educational*.

Lantz-Andersson, A., Peterson, L., Hillmann, T., Lundin, M., & Resenfeldt, B. (2017). Sharing repertoires in a teacher professional Facebook group. *Learning, Culture and Social Interaction*, 15, 44-55.

- Lundin, M., Lantz-Andersson, A., & Hillman, T. (2020). Teachers' Identity Work in Professional Facebook Group. *Journal of Information Technology Education: Research*, 19, 205-222.
- Macià, M., & García, I. (2016). Informal online communities and networks as a source of teacher professional development: A review. *Teaching and Teacher Education*, 55, 291-307.
- Mardiana, M. (2016). Social Media and Implication for Education: Case Study in Faculty of Technology and Science Universitas Buddhi Dharma, Tangerang, Indonesia. *Sains Terapan dan Teknologi FST Buddhi Dharma*, 1(1), 2541-1268.
- Meishar-Tal, H., Kurtz, G., & Pieterse, E. (2012). Facebook groups as LMS: A case study. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 13(4), 33–48.
- Mercieca, B., & Kelly, N. (2017). Early career teacher peer support through private groups in social media. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 46(1), 1–17.
- Muls, J., Triquet, K., Vlieghe, J., De Backer, F., Zhu., C., & Lombaerts, K. (2019) Facebook group dynamics: an ethnographic study of the teaching and learning potential for secondary school teachers. *Learning, Media and Technology*, 44 (2), 162-179.
- Neier, S., & Zayer, L.T. (2015). Students' Perceptions and Experiences of Social Media in Higher Education. *Journal of Marketing Education*, 37(3), 133–143.
- Niu, L. (2019). Using Facebook for Academic Purposes: Current Literature and Directions for Future Research. *Journal of Educational Computing*, 56(8), 1384–1406.
- Otchie, W. O., & Pedaste, M. (2020). Using Social Media for Learning in High Schools: A Systematic Literature Review. *European Journal of Educational Research* 9(2), 889 – 903.
- Peeduli, K. (2016). *Facebooki peidetud rühm ja kogukonnatunne*. Publitseerimata lõputöö. Tartu Ülikool.
- Rensfeldt, B. A., Hillman, T., & Selwyn, N. (2018). Teachers 'liking' their work? Exploring therealities of teacher Facebook groups. *British Educational Research Journal*, 44 (2), 230–250.
- Richardson, C. J., Maeda, Y., Lv, J., & Caskurlu, S. (2015). Social presence in relation to students' satisfaction and learning in the online environment: A meta-analysis. *Computers in Human Behavior*, 71, 402-417.

- Sánchez, A. R., Cortijo, V., & Javed, U. (2019). Factors driving the adoption of Facebook in higher education. *E-Learning and Digital Media*, 16(6), 455–474.
- Statista. (2020). Cumulative number of monthly Facebook product users as of 3rd quarter 2020. Külastatud aadressil <https://www.statista.com/statistics/947869/facebook-product-mau/>
- Staudt, D., St. Clair, N., & Martinez, E. E. (2013). Using Facebook to support novice teachers. *The New Educator*, 9, 152–163.
- Sumuer, E., Esfer, S., & Yildirim, S. (2014). Teachers' Facebook use: their use habits, intensity, self-disclosure, privacy settings, and activities on Facebook. *Educational Studies*, 40 (5), 537-553.
- Taimalu, M. (2020). Mida räägib meile TALIS 2018 uuring õpetaja ja koolijuhhi karjääriteest? *Eesti Haridusteaduste Ajakiri*, 8(1), 217–220.
- Taimalu, M., Uibu, K., Luik, P., & Leijen, Ä. (2019). *Õpetajad ja koolijuhhid elukestvate õppijatena. OECD rahvusvahelise õpetamise õppimise uuringu TALIS 2018 tulemused, 1. osa*. Külastatud aadressil https://www.hm.ee/sites/default/files/talis_eesti_raporti_i_osa.pdf.
- Toomas, H. (2019). *Õpetajate eesmärgid ja põhjused info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendite kasutamiseks õppetöös*. Publitseerimata magistritöö. Tartu Ülikool.
- Trust, T., & Whalen, J. (2020). Should Teachers be Trained in Emergency Remote Teaching? *Lessons Learned from the COVID-19 Pandemic. Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2), 189-199.
- Veletsianos, G., & Navarrete, C. C. (2012). Online Social Networks as Formal Learning Environments: Learner Experiences and Activities. *International Review of Research in Open and Distance Learning* 13(1), 144-166.
- Yildirim, I. (2019). Using Facebook groups to support teachers' professional development. *Technology, Pedagogy and Education*, 28(5), 589-609.

LISA 1. Ankeet

Lugupeetud õpetajad!

Olen lõpetamas oma magistriõpinguid Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi õppekaval hariduskorraldus ja pöördun Teie poole palvega osaleda uurimuses.

Vastates järgnevatele küsimustele, aitate välja selgitada Facebooki professionaalseid gruppe kasutavate õpetajate hinnangud eriolukorrast tingitud distantsõppega toimetulekule ning aitate uurida, millistes õppetöoga seotud tegevustes õpetajad Facebooki professionaalsetest gruppidest abi said.

Ankeedis kasutatakse mõistet Facebooki professionaalsed grupid. Selle all mõeldakse Facebooki avalikke gruppe, kus arutatakse näiteks õppetöoga seonduvaid teemasid ning jagatakse infot, materjale ja kogemusi.

Küsimustele ei ole õigeid ega valesid vastuseid, oluline on just Teie arvamus. Vastamisel valige variant, mis Teile kõige omasem ja sobivam tundub. Ankeet on individuaalne ja anonüümne.

Andmeid kasutatakse üldistatud kujul.

Koostööle lootma jäädes

Sigrid Siik

sigridsiik@gmail.com

Valige loetelust, millise ainevaldkonna Facebooki professionaalse grupi liige Te olete. Kui olete mitme grupi liige, siis palun valige see grupp, mille tegemistega Te kevadisel distantsõppel kõige rohkem kursis olite.

Ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajad

Bioloogiaõpetajad

Eesti keele ja kirjanduse õpetajad

Eesti keel teise keelena

Ettevõtlusõpetajad

Geograafiaõpetajad

HEV laste õpetajad

Informaatikaõpetajad
 Inglise keele e-õppe viisid
 Inglise keele õpetamine distantsõppena
 Inimeseõpetuse õpetajad
 Keelekümblusõpetajad
 Keemiaõpetajad
 Kehalise kasvatuse õpetajad
 Klassiõpetajad
 Koduõpe tehnoloogia abil
 Kunstikoolide õpetajad
 Käsitöö-, kodunduse ja tehnoloogia õpetajad
 Loodusainete õpetajad
 Matemaatikaõpetajad
 Muusikaõpetajad
 Pilliõppe õpetajad
 Prantsuse keele õpetajad
 Saksa keele õpetajad
 Vene keele õpetajad

1. Mõeldes eelnevalt valitud grupile märkige palun, kui tihti tegite kevadise distantsõppe ajal Facebooki professionaalses grupis järgnevaid tegevusi.

(1-ei teinud kunagi, 2-harva, 3-mõnikord, 4-sageli, 5-väga sageli)

1. Laikisin teiste postitusi Facebooki professionaalses grupis	1	2	3	4	5
2. Jälgisin Facebooki professionaalse grupi uudisvoogu	1	2	3	4	5
3. Kommenteerisin Facebooki professionaalses grupis postitusi	1	2	3	4	5
4. Postitasin Facebooki professionaalses grupis	1	2	3	4	5
5. Lugesin teiste postitusi Facebooki professionaalses grupis	1	2	3	4	5
6. Algasin Facebooki professionaalses grupis arutelusid	1	2	3	4	5
7. Jagasin Facebooki professionaalses grupis õppematerjale	1	2	3	4	5

8.Vaatasin Facebooki professionaalses grupis õppematerjale	1	2	3	4	5
9.Jagasin Facebooki professionaalses grupis meetoodilisi ideid	1	2	3	4	5
10.Otsisin Facebooki professionaalsest grupist meetoodilisi ideid	1	2	3	4	5
11.Jagasin Facebooki professionaalses grupis infot	1	2	3	4	5
12.Lugesin Facebooki professionaalsesse gruppi postitatud infot	1	2	3	4	5
13.Jagasin Facebooki professionaalses grupis õppevideoid	1	2	3	4	5
14.Vaatasin Facebooki professionaalses grupis teise postitatud õppevideoid	1	2	3	4	5
15.Vaatasin Facebooki professionaalses grupis teiste postitatud pilte.	1	2	3	4	5
16.Postitasin Facebooki professionaalses grupis pilte	1	2	3	4	5

2. Mõeldes kevadisele distantsõppele, siis palun hinnake, kui nõus olete järgnevate väidetega.

(1-ei ole nõus, 2- pigem ei ole nõus, 3 -ei oska öelda, 4 -pigem olen nõus 5- olen nõus)

1.Tundsin, et infotulvas orienteerumine distantsõppe ajal ei valmistanud mulle raskusi	1	2	3	4	5
2.Tundsin, et minu töö kvaliteet ei halvenenud distantsõppe ajal	1	2	3	4	5
3.Tundsin, et sain distantsõppe ajal oma aine õpetamisega hakkama	1	2	3	4	5
4.Tundsin, et sain distantsõppe ajal oma töökohustustega hästi hakkama	1	2	3	4	5
5.Tundsin, et tulin toime distantsõppe ajal töö- ja pereelu ühitamisega	1	2	3	4	5
6.Tundsin distantsõppe ajal oma kolleegide toetust	1	2	3	4	5
7.Tundsin, et ma ei olnud distantsõppe ajal oma töö probleemidega üksi	1	2	3	4	5
8.Tundsin, et distantsõppe ajal oli mul tugivõrgustik, kelle poole sain töömurede korral pöörduda	1	2	3	4	5
9.Tundsin distantsõppe ajal juhtkonna toetust	1	2	3	4	5

10.Tundsin, et distantsõpe oli minu jaoks suur stressiallikas	1	2	3	4	5
11.Tundsin, et tulin distantsõppe ajal pingeliste olukordadega toime	1	2	3	4	5
12.Tundsin, et distantsõppe ajal esitati minu tööle liiga kõrged nõudmised	1	2	3	4	5
13.Tundsin, et sain distantsõppe ajal lapsevanematega vajaliku kontakti	1	2	3	4	5
14.Tundsin, et sain distantsõppe ajal õpilastega vajaliku kontakti	1	2	3	4	5
15.Tundsin, et sain hakkama digivahendite kasutamisega distantsõppe ajal	1	2	3	4	5
16.Tundsin, et sain hakkama õppematerjalide koostamisega	1	2	3	4	5
17.Tundsin, et õppetöö läbiviimiseks sobivate õppematerjalide leidmine ei valmistanud mulle raskusi	1	2	3	4	5
18.Tundsin, et õppetöö läbiviimiseks sobivate e-keskkondade leidmine ei valmistanud mulle raskusi	1	2	3	4	5
19.Tundsin, et sain hakkama õppetöö läbiviimisel e-keskkondade kasutamisega	1	2	3	4	5
20.Tundsin, et tulin toime distantsõppe ajal õpilaste juhendamisega	1	2	3	4	5
21.Tundsin, et toetasin distantsõppe ajal õpilaste õpimotivatsiooni	1	2	3	4	5
22.Tundsin, et arvestasin distantsõppe ajal õpilaste individuaalsusega	1	2	3	4	5
23.Tundsin, et õpilaste hindamine distantsõppe ajal ei olnud minu jaoks keeruline	1	2	3	4	5
24.Tundsin, et töökoormus kasvas distantsõppe ajal oluliselt	1	2	3	4	5
25.Tundsin, et õpilaste õppetöö tagasisidestamine oli väga ajamahukas	1	2	3	4	5
26.Tundsin, et ainetundide ettevalmistamiseks kulus liiga palju aega	1	2	3	4	5
27.Tundsin, et tulin distantsõppe ajal toime ajaplaneerimisega	1	2	3	4	5
28.Tundsin, et õpilased omandasid distantsõppe ajal minu aines kõik kavandatud õpitulemused	1	2	3	4	5

3. Mõeldes kevadisele distantsõppele, siis palun hinnake, milliste järgnevate õpetamistegevustega seoses saite Facebooki professionaalsest grupist abi.

(1-ei ole nõus, 2- pigem ei ole nõus, 3 -ei oska öelda, 4 -pigem olen nõus 5- olen nõus)

1.Avastasin uusi meetodeid, mille kaudu õpilased saaksid õpitut kinnistada	1	2	3	4	5
2.Leidsin projekte, mida õpilastega teha	1	2	3	4	5
3.Sain abi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise kohta ainetunni raames	1	2	3	4	5
4.Sain uusi ideid, kuidas lasta õpilastel rühmades probleeme või ülesandeid lahendada	1	2	3	4	5
5.Sain abi ülesannetega, mis eeldavad õpilastelt kriitilist mõtlemist	1	2	3	4	5
6.Sain abi, kuidas õpitud teadmisi ja oskusi igapäevaelu või tööga siduda	1	2	3	4	5
7.Sain uusi ideid, kuidas õpitu sisust kokkuvõtet teha	1	2	3	4	5
8.Sain ideid, kuidas lasta õpilastel eesmärged seada	1	2	3	4	5
9.Sain uusi ideid õpilaste motiveerimiseks	1	2	3	4	5
10.Sain abi seoses mehaanilise õpetamisega	1	2	3	4	5
11.Sain abi, kuidas lasta õpilasel õpitut praktiseerida	1	2	3	4	5
12.Sain abi, kuidas õpilase arusaamist oma aines arendada	1	2	3	4	5
13.Sain uusi nippe, kuidas saaksid õpilased seoseid luua	1	2	3	4	5

Taustandmed

Sugu:

a) naine

b) mees

Vanusevahemik

- a) ... - 25
- b) 26-30
- c) 31-35
- d) 36-40
- e) 41-45
- f) 46-50
- g) 51-55
- h) 56-60
- i) 61 -....

Staaž

- a) vähem kui üks aasta
- b) 1-5 aastat
- c) 6-10 aastat
- d) 11-15 aastat
- e) 16-20 aastat
- f) 21-25 aastat
- g) 26-30 aastat
- f) 31-35 aastat
- g) 36-40 aastat
- h) 41- ... aastat

Millises kooliastmes õpetate (märkige kõik kooliastmed). Märkige palun kõik, mis sobivad

- a) I kooliaste (1.-3. klassi),
- b) II kooliaste (4.-6. klass),
- d) III kooliaste (7.-9. klass),
- e) IV kooliaste (10.-12. klass)

Millise ainevaldkonna õpetajana Te töötate? (Märkige palun kõik, mis sobivad)

- 1) keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;
- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) kehaline kasvatus.

Valige loetelust, millise ainevaldkonna Facebooki professionaalse grupi liige te olete. Valige kõik grupid, mille liige Te olete.

Ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetajad

Bioloogiaõpetajad

Eesti keele ja kirjanduse õpetajad

Eesti keel teise keelena

Ettevõtlusõpetajad
Geograafiaõpetajad
HEV laste õpetajad
Informaatikaõpetajad
Inglise keele e-õppe viisid
Inglise keele õpetamine distantõppena
Inimeseõpetuse õpetajad
Keelekümblusõpetajad
Keemiaõpetajad
Kehalise kasvatuse õpetajad
Klassiõpetajad
Koduõpe tehnoloogia abil
Kunstikoolide õpetajad
Käsitöö-, kodunduse ja tehnoloogia õpetajad
Loodusainete õpetajad
Matemaatikaõpetajad
Muusikaõpetajad
Pilliõppe õpetajad
Prantsuse keele õpetajad
Saksa keele õpetajad
Vene keele õpetajad

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Sigrid Siik,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Õpetajad Facebooki professionaalsete gruppide kasutajatena distantsõppe ajal“, mille juhendaja on Piret Luik, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commonsi litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Sigrid Siik
09.01.2021